

Φορέας Υλοποίησης: European Judicial training network (EJTN)

Τόπος διεξαγωγής: Στοκχόλμη

Ημερομηνία διεξαγωγής: 15-17/6/2015

Τίτλος Σεμιναρίου: International Judicial Cooperation in Criminal Matters

Συμμετοχές:

Ιωάννης Αγγελής, Εισαγγελέας Εφετών (επικεφαλής)
Αλεξάνδρα-Ερμανουηλία Κεχαγιά, Πρόεδρος Πρωτοδικών
Παναγιώτης Καρακωνσταντής, ομοίως
Απόστολος Τσουκαλάς, Πρωτοδίκης
Στέλλα Δραγατσίκη, ομοίως
Μαρίνα Κρανίτη, ομοίως
Αλεξία Σταλίδου, Εισαγγελέας Πρωτοδικών
Χρήστος Τζούρας, ομοίως
Αικατερίνη Σακκά, ομοίως
Ειρήνη Χρυσικού, Δόκιμη Εισαγγελική Πάρεδρος
Αρχέλαος Παπαθεοδώρου, ομοίως
Δημοσθένης Ρίζος, Δόκιμος Πάρεδρος Πρωτοδικείου (12 σύνολο)

Σχόλια

Έκθεση πεπραγμένων Ιωάννη Αγγελή, Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, από την συμμετοχή μου σε επιμορφωτικό – εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε στη Στοκχόλμη (Σουηδία) από 15 έως 17 Ιουνίου 2015 το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο Εκπαίδευσης (European Judicial Training Network- EJTN)

Με την από 3-3-2015 απόφαση του κ. Γενικού Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών ορίστηκα ως υπεύθυνος – Εθνικός εμπειρογνώμονας (National expert) για την εκπροσώπηση της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών σε επιμορφωτικό – εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε το Δίκτυο Κατάρτισης Ευρωπαίων Δικαστών, με γενικό τίτλο "Criminal Justice I 2015 - International Cooperation in Criminal Matters" , το οποίο διεξήχθη στη Στοκχόλμη (Σουηδία) στις 15, 16 και 17 Ιουνίου 2015, καθώς και στην

προπαρασκευαστική συνάντηση που έλαβε χώρα στις Βρυξέλες την 4-5-2015 (για την επιστημονική προετοιμασία του εν λόγω επιμορφωτικού – εκπαιδευτικού σεμιναρίου).

Όσον αφορά τις εργασίες κατά την συνάντηση της 4-5-2015 (Βρυξέλες).

Στις 4-5-2015 έλαβε χώρα στις Βρυξέλες (στην έδρα του Δικτύου Κατάρτισης Ευρωπαίων Δικαστών) συνάντηση μεταξύ των υπευθύνων του Δικτύου εκπαίδευσης και των ορισθέντων υπευθύνων – Εθνικών ανταποκριτών (National Experts) της Γαλλίας (Emmanuelle LEGRAND), Σουηδίας (Annika ROJAS WIBERG) και Ελλάδος (Ιωάννης Αγγελής). Στην εν λόγω συνάντηση τονίστηκε από τους υπεύθυνους του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου Εκπαίδευσης (EJTN) ότι, σκοπός του επιμορφωτικού – εκπαιδευτικού σεμιναρίου είναι η προώθηση της δικαστικής συνεργασίας στον ευρωπαϊκό χώρο ποινικής δικαιοσύνης και η ενίσχυση των Αρχών που διέπουν την συνεργασία αυτή. Επίσης η προώθηση και η ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και η κατανόηση των διαφορετικών νομικών συστημάτων των κρατών – μελών (κ-μ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Επίσης συζητήθηκε και καθορίστηκε το πρακτικό θέμα το οποίο θα αποτελούσε την βάση της εκπαίδευσης κατά την συνάντηση στην Στοκχόλμη από 15 έως 17/6/2015. Το θέμα εισηγήθηκε ο γενικός συντονιστής του προγράμματος Marco ALMA (ανώτατος Ιταλός Δικαστής), ενώ κάθε εθνικός εμπειρογνώμονας έκανε την προσαρμογή των πραγματικών περιστατικών στα νομικά και κοινωνικά δεδομένα της χώρας του. Οι τελικές λεπτομέρειες του πρακτικού θέματος (study case) οριστικοποιήθηκαν με ανταλλαγή e-mails μεταξύ των National Experts και του γενικού συντονιστή του Προγράμματος Mario ALMA.

Το πρακτικό θέμα αφορούσε μια εγκληματική οργάνωση (από Έλληνες Σουηδούς και Γάλλους) που διέπραττε απάτες με πώληση παραθεριστικών οικιών και άλλων ακινήτων που βρισκόταν στην Ελλάδα. Τα χρήματα που εισπράττονταν (συνήθως ως προκαταβολές) τα τοποθετούσαν σε συγκεκριμένες τράπεζες (και στις τρεις χώρες), ενώ είχε αγοραστεί από τους δράστες ακίνητη περιουσία (και στις τρεις

χώρες). Μετά από σχετική καταγγελία, που έγινε από ένα αλλοδαπό παθόντα, προς τις Ελληνικές Αρχές, θα έπρεπε να γίνει η ανακριτική διερεύνηση του εγκλήματος ήτοι: να εντοπιστούν και να συλληφθούν οι δράστες, να συγκεντρωθούν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία (βρισκόταν και στις τρεις χώρες), να γίνει «πάγωμα» (και στη συνέχεια κατάσχεση) των συγκεκριμένων τραπεζικών λογαριασμών, στους οποίους οι δράστες είχαν τοποθετήσει τα χρήματα, καθώς και κατάσχεση - δήμευση των παρανόμως κτηθέντων λοιπών περιουσιακών στοιχείων (π.χ. ακινήτων), στα οποία οι δράστες είχαν επενδύσει τα χρήματα. Είναι ευνόητο ότι, η διερεύνηση του θέματος θα γινόταν και από τις ανακριτικές Αρχές και των τριών εμπλεκόμενων κ-μ της ΕΕ (Ελλάδος – Γαλλίας- Σουηδίας).

Όσον αφορά τις εργασίες στη Στοκχόλμη (Σουηδία).

Κατά την συνάντηση της Στοκχόλμης η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών εκπροσωπήθηκε από τον υπογράφοντα ως υπεύθυνο επικεφαλής και αντιπροσωπεία Δικαστικών και Εισαγγελικών Λειτουργιών, που αποτελείτο από τους παρακάτω : 1)Κεχαγιά Αλεξάνδρα- Εμμανουηλία πρόεδρο Πρωτοδικών Αθηνών, 2)Καρακωνσταντή Παναγιώτη πρόεδρο Πρωτοδικών Αθηνών, 3)Τσουκαλά Απόστολο Πρωτοδίκη Αθηνών, 4)Δραγασιίκη Στέλλα Πρωτοδίκη Αθηνών, 5)Κρανίτη Μαρίνα Πρωτοδίκη Αθηνών, 6)Σταλίδου Αλεξία Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, 7)Νιζούρα Χρήστο Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, 8)Σακκά Αικατερίνη Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, 9)Χρυσικού Ειρήνη Σπουδάστρια της 20ης εκπαιδευτικής σειράς, 10)Παπαθεοδώρου Αρχέλαο Σπουδαστή της 20ης εκπαιδευτικής σειράς και 11)Ρίζο Δημοσθένη Σπουδαστή της 20ης εκπαιδευτικής σειράς.

Κατά την πρώτη ημέρα (15-7-2015) του εν λόγω επιμορφωτικού – εκπαιδευτικού σεμιναρίου και μετά τους «τυπικούς χαιρετισμούς» και την ενημέρωση για τους σκοπούς της συνάντησης, έγινε εισήγηση από τον Σουηδό εθνικό εκπρόσωπο στη EUROJUST με θέμα: «το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο (EJN) σε ποινικές υποθέσεις, Αρμοδιότητες και η

συμβολή του στον τομέα της δικαστικής συνεργασία». Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες (ανά χώρα) προκειμένου να μελετήσει (κάθε ομάδα χωριστά) την υπόθεση που αναφερόταν στη χώρα τους (study case - mirror case). Τα επιμέρους πραγματικά περιστατικά (άγνωστα μέχρι τότε στους συμμετέχοντες) δόθηκαν και στις τρεις εθνικές ομάδες, η κάθε ομάδα, έλαβε μόνον τα (πραγματικά) περιστατικά που αφορούσαν τη χώρα της. Η κάθε (εθνική) ομάδα χειρίστηκε το πρακτικό θέμα σύμφωνα με το δίκαιο (και την πρακτική) της δικαστικής συνεργασίας της χώρας της (υποβολή αιτημάτων δικαστικής συνδρομής, έκδοση ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης, πάγωμα τραπεζικών λογαριασμών και δέσμευση ακινήτων – περιουσιακών στοιχείων). Είναι ευνόητον ότι, οι παραπάνω ενέργειες δικαστικής συνδρομής έλαβαν χώρα εγγράφως και ότι τα σχετικά έγγραφα συντάχθηκαν στην Αγγλική γλώσσα από τους συμμετέχοντες Έλληνες Δικαστικούς Λειτουργούς. Ο ρόλος του National Expert (δηλαδή ο δικός μου) ήταν πρωτίστως συντονιστικός, αλλά ταυτόχρονα και εκπαιδευτικός (λόγω γνώσεων και μακροχρόνιας εμπειρίας μου ως «σημείο επαφής» στο Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο EJN – European Judicial Network και λόγω της ιδιότητάς μου ως προϊσταμένου του τμήματος εκδόσεων και δικαστικών συνδρομών της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών).

Κατά την δεύτερη ημέρα (16-7-2015) του εν λόγω επιμορφωτικού – εκπαιδευτικού σεμιναρίου έγινε παρουσίαση του θέματος: «International judicial cooperation in criminal matters: concurring jurisdictions, ne bis in idem and transfer of criminal proceedings». Η παρουσίαση αναφερόταν στο ισχύον νομικό πλαίσιο δικαστικής συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα στις βασικές αρχές του ne bis in idem και της μεταβίβασης – μεταφοράς της ποινικής διαδικασίας (transfer of criminal proceedings) μεταξύ των εμπλεκόμενων στην έρευνα κ-μ της ΕΕ. Στη συνέχεια έγινε χωρισμός της Ελληνικής ομάδος σε τρία μέρη (χωρισμός έγινε και στις άλλες αντιπροσωπείες) και κάθε τμήμα ενώθηκε με αντίστοιχες ομάδες της Γαλλίας και Σουηδίας. Σε κάθε «μικτή ομάδα» έγινε συζήτηση της κοινής πλέον υποθέσεως και των νομικών προβλημάτων που απασχόλησε το κάθε κράτος. Κατά το

νομικό χειρισμό της study case έγινε ανταλλαγή νομικών απόψεων, με βάση την πρακτική προσέγγιση, που ακολουθείται σε κάθε ένα από τα συμμετέχοντα κράτη. Ιδιαίτερως τονίστηκε ο τρόπος (νομικής) προσέγγισης ενός εκάστου προβλήματος που αντιμετωπίστηκε κατά την γραπτή διατύπωση των αιτημάτων δικαστικής συνεργασίας, ενώ εντοπίστηκαν οι (νομικές) διαφορές και ο τρόπος επίλυσης αυτών.

Την τρίτη ημέρα της συνάντησης (17-6-2015), δύο δικαστικοί λειτουργοί (που επιλέγηκαν με ευθύνη των αντιστοίχων τριών National Experts) από κάθε συμμετέχουσα εθνική ομάδα, παρουσίασαν τα γενικά συμπεράσματα που προέκυψαν από το πρακτικό θέμα (study case). Συζητήθηκε η πρακτική δυνατότητα εκτέλεσης των Αιτημάτων Δικαστικής συνδρομής, καθώς και οι πρόσφορες (πρακτικές) λύσεις στα ανακύπτοντα προβλήματα σύγκρουσης δικαιοδοσίας (π.χ. στην Ελλάδα έγινε η σύλληψη ενός δράστη, ενώ τα εναντίον του αποδεικτικά στοιχεία βρισκόταν στις άλλες χώρες). Σημειωτέον δε ότι, το πρακτικό θέμα (study case) είχε διαμορφωθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να δημιουργεί ερωτήματα (μεταξύ των οποίων και η σύγκρουση αρμοδιοτήτων) μεταξύ των τριών Δικαστικών Συστημάτων των συμμετεχόντων κρατών. Προς επίλυση των νομικών προβλημάτων που είχαν ανακύψει (από την διαφορετικότητα των νομικών συστημάτων) έλαβε χώρα μια (εικονική) συντονιστική συνάντηση (coordination meeting) στα πλαίσια της Eurojust, μεταξύ των αντιστοίχων κρατών Ελλάδος, Γαλλίας και Σουηδίας. Κατά την (εικονική) συντονιστική αυτή συνάντηση (coordination meeting) έγινε προσπάθεια να καταδειχθούν όλα τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην πρακτική των συναντήσεων αυτών (coordination meetings). Στις εργασίες της (εικονικής) συντονιστικής αυτής συνάντησης (coordination meeting) συμμετείχε (ως εκπρόσωπος της EUROJUST) και το αναπληρωματικό – εθνικό μέλος της Ελλάδος στην EUROJUST κ. Νικόλαος ΠΑΣΧΑΛΗΣ, αντεισαγγελέας Πρωτοδικών Πειραιώς.

Συμπερασματικώς πρέπει να λεχθεί ότι, η Ελληνική Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών εκπροσωπήθηκε επαξίως, λόγω και της

ικανοποιητικής γνώσεως της Αγγλικής γλώσσας που διέθεταν οι συμμετέχοντες, μερικοί εκ των οποίων είχαν και μεταπτυχιακές σπουδές σε αλλοδαπά Πανεπιστήμια. Η συμμετοχή όλων των Ελλήνων Δικαστικών και Εισαγγελικών Λειτουργών ήταν πολύ ικανοποιητική, η εμπειρία που απέκτησαν (κατά δήλωση των) ήταν μεγάλη, λόγω της επικοινωνίας των με συναδέλφους άλλων κρατών και της ανταλλαγής απόψεων σε συγκεκριμένα πρακτικά νομικά προβλήματα, που σχεδόν καθημερινώς αντιμετωπίζουν κατά την ενάσκηση των καθηκόντων των. Στο σημείο αυτό πρέπει να λεχθεί ότι, η συγκεκριμένη εκπαίδευση κατέδειξε την ανάγκη καλής γνώσεως και κατανόησης του γνωστικού αντικείμενου της «δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά θέματα», καθώς και την ανάγκη καλής (σε επίπεδο συντάξεως νομικών εγγράφων) γνώσεως μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας από τους δικαστικούς λειτουργούς. Προς τούτο αναγκαίο καθίσταται να εισαχθεί στην Ελληνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών ως μάθημα (ή τουλάχιστον υπό μορφή σεμιναρίων) **και** το γνωστικό αντικείμενο της Δικαστικής συνεργασίας σε ποινικά θέματα (ενδεχομένως και σε αστικά).

Τέλος δε, οφείλω να Σας αναφέρω ότι, όλοι οι συμμετέχοντες Δικαστικοί και Εισαγγελικοί Λειτουργοί με εξουσιοδότησαν να μεταφέρω προς τον κ. Γενικό Διευθυντή της Σχολής, εκτός από τις ευχαριστίες των για την συμμετοχή των, και την επιθυμία των, να συνεχίσει η Σχολή την συμμετοχή της σε παρόμοια προγράμματα εκπαίδευσης του ΕJTN, προκειμένου και άλλοι Έλληνες Δικαστικοί και Εισαγγελικοί Λειτουργοί να αποκτήσουν παρόμοια εμπειρία,